

The background of the slide is a photograph of a calm lake. In the foreground, there is a grassy field with some small trees and a wooden fence. The middle ground shows a line of trees along the water's edge. In the background, more trees and a small building are visible under a hazy sky. A dark purple rectangular box is overlaid on the top right of the image, containing white text.

De Osse ontwikkelagenda vindbaarheid en beschikbaarheid van de jeugdhulp (2019-2022)

De Osse ontwikkelagenda vindbaarheid en beschikbaarheid van de jeugdhulp (2019-2022)

Aanleiding

Sinds de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de gehele jeugdzorg is er veel gebeurd. We blijven samen met de verschillende partners werken aan goede jeugdhulp die aansluit bij de ouders en jeugdigen in Oss. Voor de doorontwikkeling is een aantal onderzoeken/evaluaties uitgevoerd. Denk hierbij aan: Evaluatie Basisteam Jeugd en Gezin 2017, Rekenkamercommissie rapport Vindbaarheid en beschikbaarheid van de specialistische jeugdhulp 2018 en eerste evaluatie van de Jeugdwet. De uitkomsten van de onderzoeken/evaluaties zijn vertaald in landelijke, regionale en lokale projecten. We vinden het belangrijk om een overzicht te hebben van alle projecten en interventies en hebben dit verwerkt in een ontwikkelagenda.

De Osse ontwikkelagenda vindbaarheid en beschikbaarheid van de specialistische jeugdhulp voor ouders en jeugdigen

Binnen het domein jeugd kennen we drie hoofdthema's: Vindbaarheid, Toegang en Beschikbaarheid jeugdhulp.

De ontwikkelagenda geven we vorm met tien thema's. De thema's kunnen we onderverdelen onder de drie hoofdthema's:

Vindbaarheid

1. Opdrachtgeverschap/opdrachtnemer
2. Herkenbaarheid en bekendheid van het Centrum Jeugd en Gezin en het Basisteam Jeugd en Gezin ;
3. Vindplaatsen.

Toegang

4. Taken Centrum Jeugd en Gezin en Basisteam Jeugd en Gezin;
5. Regie;
6. Transparantie;
7. PGB-proces;
8. Kwaliteit van de verwijzingen.

Beschikbaarheid van de jeugdhulp

9. Beschikbaarheid van de jeugdhulp;
10. Maatwerk.

Per thema geven we uitleg welke projecten/interventies we de komende vier jaar uitvoeren. Voor enkele thema's geldt dat zij betrekking hebben op meer dan alleen één hoofdthema (bijvoorbeeld toegang en

beschikbaarheid jeugdhulp). We kiezen ervoor om het thema dan onder één thema uitgebreid toe te lichten en in een ander hoofdstuk te verwijzen naar dit thema.

We beseffen dat we fasering aan moeten brengen omdat het om veel projecten/interventies gaat. Vele hebben betrekking op de toegang naar jeugdhulp. Om die reden willen we samen met Ons Welzijn kijken welke fasering we aan kunnen brengen. In 2019 is al gestart met een aantal projecten/interventies. Per thema geven we aan welke projecten/interventies dat zijn. In bijlage 2 geven we een volledige tijdlijn weer van alle projecten/interventies.

Toelichting jeugdstelsel

We geven in dit hoofdstuk een korte toelichting op het huidige jeugdstelsel. Vervolgens geven we de toelichting vorm in een figuur.

De sociale omgeving

In de sociale omgeving onderscheiden we:

Informele sociale basisstructuur

Deze gaat over verbindingen tussen mensen, over netwerken. Bewoners zorgen voor zichzelf en elkaar; als vrijwilliger, mantelzorger of ervaringsdeskundige.

Formele sociale basisinfrastructuur

Deze bestaat uit de sociale basisvoorzieningen in de gemeente: scholen, gezondheidscentra, sportverenigingen, bibliotheken, buurthuizen, openbare ruimte etc.

De informele en formele sociale basisstructuur vormen samen de sociale infrastructuur van onze gemeente. Het doel is om snel en dichtbij ondersteuning te kunnen bieden. Dat gebeurt op vindplaatsen (onderwijs, consultatiebureau, verenigingen), waar de sociale omgeving snel kan signaleren en op laagdrempelige wijze passende oplossingen kan bieden.

Centrum Jeugd en Gezin

Jeugdige en ouders/verzorgers van de gemeente Oss kunnen met vragen over opvoeding terecht bij het Centrum Jeugd en Gezin. Afhankelijk van de vraag zijn er twee opties:

1. Het Centrum Jeugd en Gezin handelt de vraag zelf af omdat het hier een lichte hulpvraag betreft;
2. Het Centrum Jeugd en Gezin zet de vraag door naar het Basisteam Jeugd en Gezin.

Basisteam Jeugd en Gezin

Het Basisteam Jeugd en Gezin verzorgt de vraagverheldering en biedt eventueel zelf hulp of zet specialistische jeugdhulp in.

Voor een overzicht van de taken verwijzen wij u naar het thema Taken Centrum Jeugd en Gezin/Basisteam Jeugd en Gezin.

Gecertificeerde instelling

Een gecertificeerde instelling is een instelling die jeugdbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering uitvoert.

Gespecialiseerde zorg

We hebben het hier over jeugdzorgplus. Jongeren worden gedwongen opgenomen en krijgen in hun eigen belang hulp in een gesloten omgeving. Jeugdzorgplus is niet bedoeld als straf.

Besluitvorming

Gemeente kan besluiten op regionaal of lokaal niveau nemen.

Regionale besluitvorming met betrekking tot gecertificeerde instelling en gespecialiseerde zorg.

Lokale besluitvorming met betrekking tot Centrum Jeugd en Gezin en het Basisteam Jeugd en Gezin.

Binnen de gemeente Oss werken we samen met Ons Welzijn en andere partners.

Omdat Ons Welzijn voor 5 andere gemeenten werkt, stemmen we ook zaken af op sub-regionaal niveau. Besluitvorming vindt dan uiteindelijk lokaal plaats.

Jeugdstelsel in beeld weergegeven

lokaal

Toegang tot de zorg

Vindplaatsen:

Consultatiebureau, kindercentra,
onderwijs, welzijnswerk, verenigingen
0-23 jaar
Brede jeugdprofessional

Taken

- Reguliere werkzaamheden
- Eenvoudige vragen oppakken

lokaal/
sub-regionaal

Centrum Jeugd en Gezin/Basisteam Jeugd en Gezin
of sociaal team
Generalistisch werken met domein specifieke kennis

Lokaal aanbod

- Vraagverheldering
- Antwoord geven
- Mandaat
- Zorg organiseren
- Monitoren
- Een gezin, een plan
- Consultatie en advies

regionaal/
bovenregionaal

Veilig Thuis

Gecertificeerde
instelling

Gespecialiseerde
zorg

- Specialistische hulp
- Gecertificeerde instelling

Opdrachtgeverschap/ opdrachtnemer

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de gehele jeugdzorg voor kinderen, jongeren en hun opvoeders. Oftewel de gemeenten zijn verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. De gemeente Oss heeft Ons Welzijn de opdracht gegeven om zorg te dragen voor (een deel van de) algemene voorzieningen en de uitvoering van het Basisteam Jeugd en Gezin. Deze opdracht hebben we vastgelegd in een subsidieovereenkomst. Het Rekenkamercommissie rapport beveelt aan dat de gemeente Oss duidelijker moet omschrijven wat onder opdrachtgeverschap en opdrachtnemer wordt verstaan. Deze aanbeveling geldt echter niet alleen voor jeugdhulp maar voor het hele sociale domein. In 2019 zijn de regiogemeenten (6 gemeenten waaronder gemeente Oss) samen met Ons Welzijn gestart met een ontwikkeltraject. Opdrachtgeverschap en opdrachtnemer maakt onderdeel uit van het ontwikkeltraject.

Herkenbaarheid en bekendheid van het Centrum Jeugd en Gezin en het Basisteam Jeugd en Gezin

Jeugdige en hun ouders/verzorgers moeten weten waar zij met hun hulpvraag naar toe kunnen. De huidige situatie in de gemeente Oss is dat er verschillende plekken zijn waar de hulpvraag gesteld kan worden, bij de huisarts, de scholen, jongerenwerk, Centrum Jeugd en Gezin etc..

Figuur 1

Uit het Rekenkamercommissie rapport blijkt dat het voor sommige inwoners niet altijd duidelijk is wie (Centrum Jeugd en Gezin, Basisteam Jeugd en Gezin of gemeente) wat doet. We willen meer duidelijkheid geven aan onze inwoners over waar je terecht kunt met een hulpvraag. Bij het thema Transparantie gaan we verder in op hoe we het proces van de hulpvraag duidelijker communiceren naar de inwoners.

Centrum Jeugd en Gezin is het lokale loket jeugd

Zoals eerder aangegeven blijkt uit het Rekenkamercommissie rapport dat het voor inwoners verwarrend is wanneer we spreken over het Centrum Jeugd en Gezin en het Basisteam Jeugd en Gezin. Het Centrum Jeugd en Gezin vormt de toegang tot jeugdhulp. We vinden het belangrijk dat zowel de medewerkers van het Centrum Jeugd en Gezin en Basisteam Jeugd en Gezin duidelijk communiceren naar jeugdigen en de ouders/verzorgers. We hebben samen met Ons Welzijn een infographic (figuur 1) gemaakt over informatie, advies, hulp over opvoeden en opgroeien. De infographic moet helderheid geven aan jeugdigen en ouders/verzorgers.

Zichtbaarheid Centrum Jeugd en Gezin

Het Centrum Jeugd en Gezin is bij vele inwoners bekend in Oss. Maar we willen dat het nog zichtbaarder is. We willen dat Ons Welzijn werkt aan goede branding. Over de communicatie met onze inwoners onderzoeken we onze huidige communicatiemiddelen. Daar waar nodig stemmen we de communicatie af. Denk bijvoorbeeld aan eenduidige communicatie op zowel de website van Ons Welzijn als op de website van de gemeente Oss.

Wat doen we in 2019?

Zowel de gemeente als Ons Welzijn zet nu al in op de communicatie. De infographic geven we dit jaar al uit. De websites zijn in 2019 aangepast. De komende jaren blijven we inzetten op de herkenbaarheid en bekendheid van het Centrum Jeugd en Gezin en het Basisteam Jeugd en Gezin.

Vindplaatsen

Bij het thema herkenbaarheid en bekendheid benoemen we verschillende plekken waar de hulpvraag gesteld kan worden zoals bij de huisarts, de scholen, jongerenwerk, Centrum Jeugd en Gezin etc.. We vinden het belangrijk dat de vindplekken een goede aansluiting hebben met het Centrum Jeugd en Gezin en/of het Basisteam Jeugd en Gezin. Een aantal interventies moet hier een bijdrage aan leveren die ook bij de andere thema's van de ontwikkelagenda aan de orde komen. Het gaat dan om de interventies:

POH GGZ Jeugd

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het thema kwaliteit van de verwijzingen.

Aansluiting

De aansluiting van het Centrum Jeugd en Gezin met het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, MBO en het speciaal onderwijs moet verbeterd worden. We willen dat medewerkers van het Centrum Jeugd en Gezin goed aansluiten op het onderwijs. Op basis van (lopend) onderzoek, monitoring en gezamenlijke reflectie tussen onderwijs, Ons Welzijn, de gemeente(n) en andere partijen (jeugdhulpaanbieders, cliëntorganisaties) kan dit leiden tot een andere werkwijze. Als dit aan de orde is gaat dit in overleg met Ons Welzijn en de gemeente(n).

Momenteel experimenteren we met een familiecontactpersoon op IKC de Regenboog. Met de uitkomsten van dit experiment kijken we of dit een oplossing is voor scholen met zware leerlingpopulaties. (het betreft hier leerlingen afkomstig uit gezinnen met meervoudige problematiek)

Wat doen we in 2019?

We zetten nu al in op een betere aansluiting tussen Centrum Jeugd en Gezin met het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, MBO en het speciaal onderwijs. Zoals benoemd zijn we gestart met een familiecontactpersoon als experiment. Voor de POH GGZ Jeugd starten we in 2019 met de pilot.

Taken Centrum Jeugd en Gezin en Basisteam Jeugd en Gezin

In de huidige subsidie-overeenkomst met Ons Welzijn en de beleidsregels jeugd zijn de taken van het Centrum Jeugd en Gezin en het Basisteam Jeugd en Gezin omschreven. De kerntaken zijn:

- **Preventie:** ondersteuning gericht op het voorkomen of verminderen van problemen bij jeugdige en hun ouders/verzorgers.
- **Participatie:** participatie van jeugdige en hun ouders/verzorgers, sociale samenhang, het opvoedkundig klimaat en onderlinge hulp in buurt/wijk bevorderen.
- **Signaleren** van opvoed- en opgroeiproblematiek.
- **Informatie en advies** bieden aan jeugdige en hun ouders/verzorgers.
- **Vraag verhelderen:** gesprek(ken) om de ondersteunings- of hulpvraag in beeld te krijgen en een aanpak te formuleren volgens de methodiek van één gezin, één plan, één regisseur.

Naast de genoemde kerntaken heeft het Basisteam Jeugd en Gezin specifieke kerntaken die zijn benoemd in de subsidieovereenkomst. Het betreft de volgende specifieke kerntaken:

- Verlenen basishulp;
- Bewaken van veiligheid van jeugdigen;
- Oppakken van crisissituaties;
- Afstemmen en samenwerken t.b.v. de ondersteuning en zorg;

- Regie voeren;
- Tijdelijke vangnetfunctie;
- Toegang tot jeugdhulp;
- Het in mandaat van het College doen van een verzoek tot onderzoek bij de Raad van de Kinderbescherming (RvdK);
- Het in mandaat van het College indienen van een verzoek bij de rechter gericht op het verkrijgen van een machtiging, een spoedmachtiging of een voorwaardelijke machtiging en het doen van mededelingen aan de RvdK hierover;
- Het in mandaat van het College bepalen dat een voorziening op het gebied van jeugdhulp en verblijf niet zijnde verblijf bij een pleegouder nodig is.

De formulering van de kerntaken en de specifieke kerntaken gaat niet veranderen. Maar we merken dat we sommige kerntaken aan moet scherpen qua afspraken. Ook zijn er landelijke en regionale ontwikkelingen die er toe leiden dat we afspraken moeten maken over de uitvoering van de kerntaken en specifieke kerntaken. We geven hieronder een omschrijving van die verschillende ontwikkelingen.

Veilig Thuis

Veilig Thuis is er voor advies, hulp, ondersteuning en onderzoek bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij Veilig Thuis kunnen jeugdigen en

hun ouders/verzorgers terecht als zij hulp zoeken, of als zij zich zorgen maken over de veiligheid, kindermishandeling/huiselijk geweld ook bij anderen. Ook professionals kunnen terecht bij Veilig Thuis. Bij een melding van kindermishandeling/huiselijk geweld zijn verschillende werkprocessen met elkaar vastgelegd.

Op dit moment werken we aan drie projecten met o.a. Veilig Thuis en het Basisteam Jeugd en Gezin:

Pilot zwaluwstaarten met Veilig Thuis en Ons Welzijn

Sinds december 2018 zijn we gestart met de pilot zwaluwstaarten. Met dit projecten willen we de volgende resultaten behalen:

- Deskundigheidsbevordering ten aanzien van veiligheid bij het Basisteam Jeugd en Gezin;
- Verbetering van samenwerking tussen het Basisteam Jeugd en Gezin en Veilig Thuis.

Pilot Oss Veiligheid

In deze pilot werken we samen met de Raad voor de Kinderbescherming, Ons Welzijn, Jeugdbescherming/ Jeugdreclassering, William Schrikkegroep en Veilig Thuis. Het doel is om tot een effectievere samenwerking en snellere doorloop binnen de justitieketen te komen.

Regionale visie Veilig Thuis

Regionaal vindt een herijking plaats van de opdracht van Veilig Thuis. Dit gebeurt samen met Veilig Thuis en lokale teams. Onderdeel hiervan is duidelijke afspraken over de wijze waarop Veilig Thuis en lokale teams samenwerken.

Regionale ontwikkeling Nieuwe Jeugdbescherming

Er worden regionale afspraken gemaakt over een gezamenlijke regionale visie op de Nieuwe Jeugdbescherming en de samenwerking tussen GI's en de lokale teams.

Aansluiting onderwijs

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het thema Vindplaatsen.

Digitalisering

We vinden het belangrijk dat we aansluiting hebben met de ouders/verzorgers en de jeugdige van nu. Daarom willen we meer gebruik maken van digitale mogelijkheden. Dit betekent o.a. dat we van Ons Welzijn verlangen dat zij meer inzetten op digitalisering door webinars te organiseren, een heldere website voor jeugdige en hun ouders/verzorgers te ontwikkelen voor informatie en advies, en e-health programma's aan te bieden. We

weten dat Ons Welzijn hier al mee aan de slag is. De digitaliseringsslag willen we verder verkennen met Ons Welzijn. Eind 2019 moet dit op orde zijn.

Werkplaats Transformatie

Vanuit de Transformatie opgave worden er werkplaatsen ingericht waarbij Specialistische Jeugdhulpaanbieders nauw samenwerken en optrekken met het Basisteam Jeugd en Gezin. We vinden het belangrijk dat het Basisteam Jeugd en Gezin inbreng heeft in de werkplaatsen. Specialistische Jeugdhulpprofessionals brengen expertise naar de teams en maken samen een goede afweging voor de in te zetten hulp.

Administratieve ondersteuning

Het Rekenkamercommissie rapport beveelt aan om zaken als administratie, registratie, financiën, wetgeving etc. neer te leggen bij medewerkers met affiniteit hiervoor. Ons Welzijn geeft aan dat zij administratieve ondersteuning hebben geregeld om de medewerkers van het Centrum Jeugd en Gezin/ Basisteam Jeugd en Gezin te ontlasten. Wij dringen er bij Ons Welzijn op aan om zoveel mogelijk administratieve lasten weg te nemen bij de medewerkers van het Centrum Jeugd en Gezin/Basisteam

Jeugd en Gezin. Vanuit de gemeente kijken we hoe de administratieve druk tot een minimum kunnen beperken.

Verbinding Sociaal Team en Basisteam Jeugd en Gezin

Uit de Evaluatie Basisteam Jeugd en Gezin 2017 is geconcludeerd dat de verbinding tussen Sociaal Team en Basisteam Jeugd en Gezin verbeterd moet worden. Voor sommige medewerkers is het vanzelfsprekend om de verbinding te maken maar voor de anderen daarentegen niet. We willen dat Ons Welzijn stuurt op een verbeterslag.

Verbinding JIM en Basisteam Jeugd en Gezin

De JIM-aanpak is afkomstig uit de jeugdhulp en maakt gebruik van een informele mentor uit het netwerk van de jeugdige, de zogenaamde JIM (Jouw Ingebrachte Mentor). Dit is een door de jongere zelfgekozen vertrouwenspersoon, bijvoorbeeld een tante, buurman of sportcoach. Uniek is dat deze JIM een sleutelrol krijgt in het traject en gelijkwaardig samenwerkt met de jongeren, zijn sociale netwerk en professionals. We willen samen met o.a. Ons Welzijn kijken hoe de JIM-aanpak een vaste plek krijgt in de werkwijze van het Basisteam Jeugd en Gezin.

Wat doen we in 2019?

In 2019 zijn de projecten rondom Veilig Thuis afgerond.

Ons Welzijn is gestart met digitalisering en de administratieve ondersteuning. En zet daar de komende jaren verder op in.

De verbinding tussen het Sociaal Team en Basisteam Jeugd en Gezin was in 2019 al aan de orde. De komende jaren zetten we in op verbetering.

Regie

We hebben meerdere vormen van regie. In de huidige plannen maken we als gemeente Oss geen duidelijk onderscheid in regie. Het is zowel voor de ouders/verzorgers als de jeugdige maar ook voor de jeugdprofessionals en de zorgaanbieders belangrijk om de regie duidelijk te omschrijven. Hieronder schrijven we uit wat we onder regie verstaan. Vervolgens kijken we in welke documenten we dit kunnen opnemen denk o.a. aan de beleidsregels jeugd.

Regie op maat

We willen regie op maat. Dat wil zeggen dat ouders altijd de regie hebben. Daarbij kunnen de ouders ondersteund worden door een professional (Basisteam Jeugd en Gezin, zorgaanbieder). In gevallen dat ouders uit hun ouderlijk gezag zijn gezet is de voogd verantwoordelijk. Hieronder een omschrijving van de drie soorten regie:

Zelfregie: ouders/verzorgers en/of de jeugdige (vanaf 16 jaar) geven zelf richting aan hun leven, ongeacht of ze daarbij een beroep op anderen moeten doen. Ouders/verzorgers en/of de jeugdige houden zelf de regie binnen de grenzen van wat mogelijk is.

Casusregie: in geval van hulp en ondersteuning aan een individu of gezin is er altijd een casusregisseur als er meerdere

hulpverleners vanuit meerdere hulpverlenende organisaties betrokken zijn. De regisseur draagt zorg voor afstemming en samenwerking tussen betrokkenen met het oog op de resultaten.

Procesregie: wanneer een casus stagneert of te complex is kan gekozen worden voor procesregie. De procesregisseur gaat in principe niet over de inhoud van de hulp, maar stuurt wel op inhoud met betrekking tot de effectiviteit en veiligheid.

De gemeente Oss heeft in overleg met verschillende partners afspraken gemaakt over wat we verstaan onder casus- en procesregie.

Waakvlamfunctie

Het gaat hier om leun- en steuncontacten. De casus is afgerond maar er blijft noodzaak vanuit de jeugdige en hun ouders/verzorgers om een vinger aan de pols te houden. Soms geldt dit voor meerdere jaren. De waakvlamfunctie is geregeld. Maar we zullen met Ons Welzijn de huidige uitvoering van de waakvlamfunctie evalueren en daar waar nodig aanscherpen.

Overbruggingszorg

Er zijn met zorgaanbieders afspraken gemaakt over wie de regie heeft als een gezin wacht op hulp.

Wat doen we in 2019?

Voor vele casussen neemt Ons Welzijn al de casusregie. Het blijkt dat bij sommige casussen onduidelijkheid is over de regie. In 2019 moet er meer duidelijkheid zijn over wie wanneer de regie heeft. Het blijft de komende jaren wel een aandachtspunt.

Transparantie

Voor de jeugdige en hun ouders/verzorgers geeft het rust en mogelijkheid van eigen regie als er duidelijkheid is over het proces van de hulpvraag. Het Rekenkamercommissie rapport geeft aan dat dit nog beter vorm kan krijgen. We omschrijven hieronder een aantal interventies waarvan wij denken dat dit ten goede komt aan het proces van de hulpvraag.

Contact tussen jeugdige, ouders/verzorgers en de medewerker van het Basisteam Jeugd en Gezin

De medewerker van het Basisteam Jeugd en Gezin zorgt ervoor dat tijdens het proces van vraagverheldering en het bieden van passende hulp de jeugdige en hun ouders/verzorgers goed geïnformeerd worden over de stappen die in het proces gezet worden en wat zij mogen verwachten.

Kort verslag bij het aanvraagproces

Tijdens de vraagverheldering willen we dat de medewerker van het Basisteam Jeugd en Gezin een verslag maakt samen met de ouders/verzorgers en de jeugdige. Het verslag wordt gedeeld met de jeugdige en hun ouders/verzorgers, ook wanneer een hulpvraag niet leidt tot een aanvraag PGB of Zorg in Natura (specialistische jeugdhulp). Dit is ook van belang voor de bezwaar- en beroepsprocedure. Wij gaan hierover afspraken maken met Ons Welzijn.

Clïëntondersteuning

MEE en AKJ (advies- en klachtenbureau Jeugdzorg) voeren voor de gemeente Oss de cliëntondersteuning uit. Het is belangrijk dat de jeugdige en hun ouders/verzorgers door het Basisteam Jeugd en Gezin worden geïnformeerd over de mogelijkheid van cliëntondersteuning. Informatie over cliëntondersteuning willen we opnemen in een algemene folder voor de jeugdige en hun ouders/verzorgers.

Folder

We willen dat alle jeugdigen en ouders/verzorgers die zich melden bij het Centrum Jeugd en Gezin met een hulpvraag een algemene folder ontvangen. In de folder staat informatie over: verslaglegging, ondersteuning bij een crisis, cliëntondersteuning, rechten en plichten, privacy etc..

Wat doen we in 2019?

Voor sommige medewerkers van het Basisteam Jeugd en Gezin geldt dat zij de jeugdige en ouders/verzorgers goed informeren. We willen dat elke medewerker van het Basisteam Jeugd en Gezin duidelijk communiceert. De infographic en de folder kunnen hier een bijdrage aan leveren.

PGB-proces

Binnen de regio Noord Oost Brabant hebben we afgesproken dat we naast ZIN (zorg in natura) ook PGB (persoonsgebonden budget) verstrekken. Over de verstrekking van een PGB hebben we de volgende afspraken over gemaakt:

- Er is geen zorg in natura voorhanden.
- De zorg wordt verleend door een professionele organisatie die voldoet aan de volgens de Jeugdwet geldende kwaliteitseisen.
- Ouders/verzorgers moeten een PGB kunnen beheren.
- Er moet door ouders/verzorgers een plan gemaakt worden.

Uit het Rekenkamercommissie rapport blijkt dat er onduidelijkheid is over o.a. het tarief, het proces en de communicatie. We beschrijven hieronder een aantal verbeterinterventies.

Project samenwerking Basisteam Jeugd en Gezin en backoffice jeugd (gemeente Oss)

De medewerker van het Basisteam Jeugd en Gezin stelt een plan van aanpak op, verrichten werkzaamheden m.b.t. de toeleiding naar en advies over (mogelijke) (jeugd)hulp die ingezet moet worden. Het nemen van een besluit op het gebied van jeugdhulp, waaronder moet worden verstaan het maken van de beschikking en

het behandelen van het bezwaarschrift, behoren tot de werkzaamheden van de back-office jeugd van de gemeente Oss. We willen dat de medewerkers van het Basisteam Jeugd en Gezin en de jeugdconsulenten van de gemeente Oss inzicht hebben in elkaars werk. Dit betekent o.a. dat we de werkprocessen op elkaar afstemmen, waarbij we rekening houden met het verminderen van de administratieve lasten. Ook moeten de werkafspraken voldoen aan de wettelijke termijnen en gestelde richtlijnen.

Uiteindelijk moet de samenwerking tussen de medewerkers van het Basisteam Jeugd en Gezin en de jeugdconsulenten van de gemeente Oss aantoonbaar verbeterd zijn. Dit draagt bij aan het principe van maatwerk voor de inwoner, waarbij (indien nodig) zorg zo licht mogelijk en zo zwaar als nodig, wordt ingezet.

Klantreis

In 2018 heeft de gemeente Oss een klantreis gemaakt vanuit het jeugddomein. In de klantreis Jeugd wilden we onderzoeken hoe we het aanvraagproces voor een indicatie jeugdhulp zo makkelijk en duidelijk mogelijk kunnen maken. Dat deden we vanuit het oogpunt van de inwoners. De projectgroep nam hiervoor interviews af met inwoners die een PGB (persoonsgebonden budget) hadden aangevraagd

voor gespecialiseerde hulpverlening voor hun kind. Na de interviews heeft de projectgroep de stappen die de inwoner zet in beeld gebracht. Wat zijn de behoeften? Wat zijn de grootste pijnpunten? En wat gaat juist goed? Toen de 'reis' van de klant inzichtelijk was, is er met medewerkers van het Centrum Jeugd en Gezin, Basisteam Jeugd en Gezin en de gemeente Oss gekeken naar waar de grootste kansen voor verbeteringen zitten voor de inwoner

Deze verbeteringen zijn uitgewerkt in 3 categorieën:

1. Verbeteringen die we als quick wins kunnen doorvoeren (hoge score op 'impact voor de klant', hoge score op 'uitvoerbaarheid')
2. Verbeteringen die om meer onderzoek vragen om uit te denken of en hoe we deze kunnen doorvoeren (hoge score op 'impact voor de klant' en gemiddelde score op 'uitvoerbaarheid')
3. Verbeteringen waar we (op korte termijn) geen actie voor inzetten om uit te voeren (lage/gemiddelde score op 'impact voor de klant', lage/gemiddelde score op 'uitvoerbaarheid').

Deze verbeteringen (1 en 2) zijn verder opgepakt en uitgevoerd.

PGB-tarief

In 2019 leggen we de gemeenteraad de nieuwe verordening jeugd voor. De verordening gaat over jeugdhulp. Op basis van de verordening werken we nadere regels uit. In de nadere regels nemen we de PGB-tarieven op. Het college stelt de nadere regels vast.

PGB-folder

Op korte termijn is een PGB-folder beschikbaar voor de ouders/verzorgers die een PGB-aanvraag willen doen. In de folder geven we uitleg over wat PGB is, het proces van de aanvraag, waar het PGB aan uitgegeven mag worden etc..

Wat doen we in 2019?

We hadden al een start gestart gemaakt met het project samenwerking Basisteam Jeugd en Gezin en de back-office jeugd.

De PGB-tarieven werken we uit in de nadere regels op basis van de Verordening Jeugd.

De PGB-folder kunnen we dit jaar ook uitreiken aan de ouders/verzorgers.

Kwaliteit van de verwijzingen

We zetten in op een aantal interventies om de kwaliteit van de verwijzingen te verbeteren. Naast het Basisteam Jeugd en Gezin kan ook de huisarts, de jeugdbeschermer, medisch specialist of jeugdarts een verwijzing afgeven voor jeugdhulp.

POH GGZ Jeugd

We starten met een pilot POH GGZ Jeugd in de gemeente Oss. We zetten in op de volgende resultaten:

- Verbeterde verbinding tussen huisarts en gemeentelijk domein.
- Afname in de doorverwijzingen naar gespecialiseerde hulp.
- Betere, meer passende verwijzingen naar gespecialiseerde hulp.
- Meer tevredenheid bij inwoners omdat sneller begeleiding kan worden geboden.

Verwijzing Gecertificeerde instellingen (GI)

In 2019 gaan we een start maken met de werkwijze “de nieuwe Jeugdbescherming”. Hierbij werken GI's en medewerkers van het Basisteam Jeugd en Gezin waar nodig samen tijdens een ondertoezichtstelling.

Hiermee blijft er verbinding met het gezin, en jeugdige vanuit het Basisteam Jeugd en Gezin. Op den duur zullen zij het gezin en de jeugdige weer gaan begeleiden en tijdens de samenwerking met de GI kunnen zij hun kennis van de lokale sociale kaart inbrengen.

Wat doen we in 2019?

Zoals benoemd starten we met de pilot POH GGZ Jeugd. Afhankelijk van de resultaten zetten we de pilot om in regulier.

Ook hebben we een start gemaakt met de nieuwe werkwijze “de nieuwe Jeugdbescherming”.

Beschikbaarheid van de jeugdhulp

We willen dat jeugdigen in de gemeente Oss zich kunnen ontwikkelen. En sommige jeugdigen hebben daarbij jeugdhulp nodig. Een jeugdige of hun ouders/verzorgers met een hulpvraag moet dan ook de juiste jeugdhulp ontvangen. Ook moeten zij de jeugdhulp tijdig ontvangen.

Wachttijden

Alle grotere jeugdhulpaanbieders hebben wachtlijsten en wachttijden. Dit betekent dat elke gemeente te kampen heeft met dit probleem. We hebben op dit moment onvoldoende realtime inzicht van de wachtlijsten. Daarom willen we een monitor die ons dit realtime inzicht wel verschaft. Regionaal gaan we kijken hoe we dit vorm kunnen geven. Dit geeft ons allen inzicht in de realtime jeugdhulp. Dit is geen oplossing voor de wachtlijsten zelf. Maar een hulpmiddel om te sturen.

Dashboard

We willen regionaal een dashboard ontwikkelen. Dit dashboard moet gemeenten helpen om inzet van jeugdhulp en financiën beter te monitoren. Op basis van het regionale dashboard wil de gemeente Oss een lokaal dashboard ontwikkelen. Daarnaast gaan we onderzoeken of we een tool kunnen ontwikkelen die een actueel overzicht geeft van wachttijden.

Minder regels

Ontregelde zorg is een landelijke ontwikkeling. We blijven deze ontwikkeling volgen. Daar waar mogelijk sluiten we aan bij deze ontwikkeling.

Inkoop jeugdhulp

Wij streven naar continuïteit van jeugdhulp aan onze jeugdigen en naar kwaliteit en zorgvuldigheid van het nieuwe inkoopproces. Omdat wij niet willen inboeten op deze voorwaarden, is besloten meer tijd te nemen voor de voorbereidingen van de inkoop. Dat betekent dat wij de overeenkomsten met aanbieders met 1 jaar gaan verlengen tot 1 januari 2021 en dat wij per 1 januari 2021 nieuwe overeenkomsten sluiten met de aanbieders.

Monitoring uitgaven jeugdhulp

Gemeenten moeten de lokale facturering en monitoring van lichte jeugdhulp organiseren. Afhankelijk van de ingangsdatum passen wij de interne werkprocessen aan.

Scheiden zonder schade

Landelijk is het uitvoeringsprogramma "Scheiden zonder schade" opgesteld. Dit bevat acties om schade bij kinderen als gevolg van (huwelijks)scheidingen van ouders te voorkomen. Binnen de regio Oost Brabant is een projectleider aangesteld om

de interventies uit het uitvoeringsprogramma vorm te geven.

Wat doen we in 2019?

We zijn regionaal aan het verkennen hoe we een dashboard in kunnen richten.

Binnen de gemeentelijke organisatie kijken we of we de interne werkprocessen al in kunnen richten vooruitlopend op de lokale facturering en monitoring. Er zijn financiën beschikbaar gesteld om een regionale projectleider aan te nemen voor de pilot "Scheiden zonder schade". In 2019 werven we een projectleider.

Maatwerk

We willen altijd maatwerk; vaak kan dat gevonden worden bij hulp die al regionaal of lokaal is ingekocht, soms is dat ingewikkelder en moet er aanvullend wat geregeld worden. We willen maatwerk regelen daar waar dat nodig is. Dat betekent dat we datgene willen bieden wat ouders en jeugdigen écht nodig hebben. Niet het aanbod, maar de vraag centraal. Daarvoor is het noodzakelijk dat we multidisciplinair naar de hulpvraag kijken en we ontschot werken. We zetten daarbij in op domein-overstijgende interventies.

Samenwerkwijze

De Samenwerkwijze is een methodiek voor integraal werken. De inwoner staat centraal en heeft de regie in het bedenken van de oplossing van zijn hulpvraag. In een multidisciplinair overleg (MDO) bij de betreffende inwoner thuis, geeft de inwoner aan “ik wil, ik kan, ik heb nodig”. Op basis van die drie vragen wordt met alle betrokkenen één samenwerkingsplan gemaakt. Op deze manier komt hij/zij samen met het eigen netwerk en de benodigde professio-

nals tot een passende oplossing.

In 2019 zetten we de eerste stappen om aan de slag te gaan met de Samenwerkwijze binnen het domein jeugd. De intentie is om de samenwerkwijze de komende jaren uit te rollen.

18-/18+

Jongeren tot 18 jaar vallen onder de jeugdwet. Als zij 18 jaar worden dan vallen zij onder de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). We willen niet dat de jongvolwassen hinder onder vinden van de overgang Jeugdwet naar Wmo. Dit betekent dat we moeten ontschotten. We doen dit o.a. door te werken met de Samenwerkwijze. Ook gaan we regionaal aan de slag met een pilot 18-/18+. De gemeente Oss wil graag dat het opstellen van een toekomstplan deel uit maakt van deze pilot (en in de toekomst onderdeel is van de eindfase in het jeugdhulptraject). Door een toekomstplan op te stellen maken we o.a. inzichtelijk welke (integrale) hulp/ondersteuning de jongvolwassenen nodig heeft in de toekomst en hoe we dit gaan regelen.

Ook wil we samen met de jongerenraad onderzoeken hoe de overgang naar de leeftijd van 18 jaar goed kan gaan. Denk hierbij o.a. aan informatie voor de jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken.

Wat doen we in 2019?

We zetten de eerste stappen met de Samenwerkwijze. Om vervolgens de Samenwerkwijze verder uit te rollen. We zetten hierbij ook in op de overgang van 18- naar 18+. Door de Samenwerkwijze ontschotten we de domeinen.

Begrippenlijst

Clïëntondersteuning: onafhankelijke ondersteuning met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;

Gecertificeerde instelling (GI): een instelling die jeugdbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering uitvoert.

Hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperkingen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet;

Jeugdhulp: de ondersteuning aan jeugdige en/of ouder(s) die te maken hebben met opgroei- en opvoedingsproblematiek en een bedreiging vormen voor een veilige (cognitieve, sociale, emotionele en lichamelijke) ontwikkeling van de jeugdige en/of zijn omgeving.

Jeugdige: een persoon die de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt, dit impliceert ook een ongeborene. In de volgende situa-

ties kan het ook een persoon in de leeftijd van 18 tot en met 23 jaar betreffen:

1. als er voor het bereiken van de leeftijd van 18 jaar conform de Jeugdwet door de verwijzer is bepaald dat voortzetting of hervatting van reeds (eerder) ingezette jeugdhulp noodzakelijk is;
2. als in het kader van een strafrechtelijke beslissing door de rechter bepaald is dat (hoog) specialistische jeugdhulp noodzakelijk is;
3. als door de gemeente bepaald is dat de inzet van (hoog)specialistische jeugdhulp noodzakelijk is, bij een jeugdige die niet in aanmerking komt voor jeugdhulp in het kader van de Jeugdwet, geen aanspraak kan maken op de Wet langdurige zorg en de Zorgverzekeringswet en waarvoor ondersteuning in het kader van de Wmo niet passend is.

Persoonsgebonden budget (PGB): een budget waarmee de jeugdige en/of ouder(s) zelf ondersteuning kan inkopen.

POH GGZ Jeugd: Praktijkondersteuner Huisartsenzorg Geestelijke Gezondheidszorg Jeugd.

Sociaal wijkteam: een team met generalistische professionals, die de jeugdige en/of ouder(s) kunnen ondersteunen bij hun

vragen op het gebied van werk, financiën, opvoeding, wonen, vrije tijd en sport, wet- en regelgeving, vrienden en relaties, zorg, ondersteuning en hulpmiddelen.

Veilig Thuis: het regionale advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling als bedoeld in artikel 1.1 van de wet.

Verordening: de verordening Jeugdhulp van de gemeente Oss.

Zorgaanbieder: een organisatie of persoon die ondersteuning biedt aan de jeugdige en/of ouder(s).

Bijlage 2

Tijdlijn

In de tijdlijn geven we aan of we in 2019 wel/niet zijn gestart. Mochten we in 2019 niet zijn gestart met de projecten/ interventies dan geven we aan in welk jaar we starten. Sommige project/interventies duren langer dan één jaar of zijn structureel. Dat geven we dan ook aan in de tabel.

Thema: Herkenbaarheid en bekendheid van het Centrum Jeugd en Gezin en het Basisteam Jeugd en Gezin

Interventie	2019	2020	2021	2022
CJG is het lokale loket jeugd	x	x	x	x
Zichtbaarheid CJG	x	x	x	x

Thema: Vindplaatsen

Interventie	2019	2020	2021	2022
POH GGZ Jeugd	x	x		
Aansluiting onderwijs	x	x	x	x

Thema: Taken CJG en BJJ

Interventie	2019	2020	2021	2022
Pilot zwaluwstaarten met VT en Ons Welzijn	x			
Pilot Oss Veiligheid	x			
Regionale visie VT	x			
Digitalisering	x	x	x	x
Werkplaats Transformatie		x	x	x
De nieuwe werkwijze "de nieuwe Jeugdbescherming 2019"	x			
Administratieve ondersteuning	x	x		
Verbinding ST en BJJ	x	x	x	x
Verbinding JIM en BJJ		x	x	x

Thema: Regie				
Interventie	2019	2020	2021	2022
Regie op maat	x	x	x	x
Waakvlamfunctie		x	x	x
Overbruggingszorg	x	x	x	x

Thema: Transparantie				
Interventie	2019	2020	2021	2022
Contact tussen jeugdige, ouders/ verzorgers en BJG	x	x	x	x
Kort verslag bij het aanvraagproces		x	x	x
Clïëntondersteuning	x	x	x	x
Folder		x		

Thema: PGB-proces				
Interventie	2019	2020	2021	2022
Project samenwerking BJG en backoffice jeugd	x	x		
PGB-tarief	x			
PGB-folder	x			

Thema: Kwaliteit van de verwijzingen				
Interventie	2019	2020	2021	2022
POH-GGZ Jeugd	x	x		
Verwijzing GI	x	x	x	x

Thema: Beschikbaarheid van de jeugdhulp				
Interventie	2019	2020	2021	2022
Wachttijden		x	x	x
Dashboard	x	x	x	x
Minder regels (ingangsdatum nog niet duidelijk)				
Inkoop jeugdhulp (ingangsdatum nog niet duidelijk)	x	x		
Monitoring uitgaven jeugdhulp		x	x	x
Scheiden zonder schade	x	x	x	x

Thema: Maatwerk				
Interventie	2019	2020	2021	2022
Samenwerkwijze	x	x	x	x
18-/18+	x	x	x	x